

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta ta' l-20 ta' Lulju, 2004

Avviz Numru. 15/2003

**Gasamamo Insurance Agency Limited u din ghan-
nom u in rapprezentanza tas-socjeta' estera CGU
Insurance plc, kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat
taghha Marco Deguara sija bil-polza u sija bil-ligi, u l-
istess Marco Deguara u b'nota tas-17 ta' Gunju, 2003
is-socjeta' Gasamamo Insurance Limited assumiet
id-drittijiet u l-obbligi kollha f'Malta tas-socjeta'
assikuratrici estera CGU Insurance plc, hekk kif
surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat taghha Marco
Deguara sija bil-polza u sija bil-ligi**

vs

Raymond Cachia

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mill-atturi fit-8 ta' Jannar, 2003 fejn talbu lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut li jhallas lill-atturi s-somma ta' elfejn, mija u wiehed u tletin lira u erba'

Kopja Informali ta' Sentenza

centezmi (Lm2,131.04) rapprezentanti hlas ta' danni minnu kkagunati f'incident awtomobilistiku li sehh fl-20 ta' Dicembru, 2001, f'Horns Ditch, il-Furjana bejn il-vettura GVH 133 misjuqa mill-konvenut u l-vettura numru JAI 442 misjuqa minn Marco Deguara u proprjeta' tieghu, liema ncident gara unikament tort tieghu, minhabba traskuragni, imperizja, u nuqqas ta' osservanza ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku da parti tieghu.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali ta' l-1 ta' Ottubru, 2002, u bl-imghax mill-1 ta' Ottubru, 2002, kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Raymond Cachia fejn eccepixxa:

Illi l-incident tat-traffiku meritu ta' dan l-avviz ma garax tort ta' Raymond Cachia, izda gara unikament tort u htija tas-sewwieq tal-vettura numru JAI 442 u dana kif sejjer jigi pruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Illi stante li dan l-incident ma garax tort ta' l-eccepjent, l-ebda ammont ma huwa dovut lill-attur in linea ta' danni.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawza tirrigwarda ncident tat-traffiku illi gara fl-20 ta' Dicembru, 2001 fil-Horns Ditch, il-Floriana bejn il-vettura JAI 442 misjuqa mill-attur Marco Deguara u *coach* GVH 133 misjuq mill-konvenut. Dan ta' l-ahhar kien qed isuq fid-direzzjoni tal-Pieta' waqt illi Deguara kien qed isuq fid-direzzjoni opposta lejn il-Blata l-Bajda. L-incident gara ezatt quddiem il-gate ta' l-*Education Department* meta Deguara kien qed idur lejn ix-xellug u sab il-*coach* ma' wiccu.

Deguara xehed li huwa kien “*on second gear*”, gie quddiem il-*gate* u dar biex jitla’ l fuq u f’daqqa wahda sab il-*coach* ma’ wiccu. Mhuwiex kontestat li l-*coach* kien fuq in-naha hazina tat-triq. PS 782 Joseph Schembri a fol 44 ikkonferma li “.....*il-coach ma kienx fuq sajdu tat-triq imma kien mal-parking base.*” Il-konvenut ukoll ighid illi kien f’dik il-posizzjoni peress illi ried jaghmel “*u-turn*” u jmur lejn il-Pieta’ u kien ghadu kif qala’ minn posizzjoni wieqfa u sab il-vettura ta’ Deguara quddiemu.

Joseph Axisa li huwa *supervisor* mill-Education Department *Sezzjoni Coaches* qal li l-hsara fil-*coach* swiet mitejn u sebgħin lira (Lm270.00). Wara l-incident saru xi sinjali tat-traffiku fejn illum is-sitwazzjoni hi li huma karożzi gejjin mill-*Licensing Office* li jridu jieqfu, u cioe’ vetturi li kienu fil-posizzjoni ta’ l-attur Marco Deguara. Rigward il-konfigurazzjoni tat-triq, iz-zewg sewwieqa jsemmu xi ostakoli. Il-konvenut isemmi xi sigar illi kienu fuq in-naha tax-xellug tat-triq u Marco Deguara jsemmi l-hajt li hemm mal-*gate* tad-Dipartiment ta’ l-Edukazzjoni.

In kontro-ezami a fol 84 meta Deguara gie mistoqsi dwar il-hajt u jekk ghandux visjoni tal-vetturi gejjin ghan-nizla, qal li karożza daqsxejn diffiċli biex taraha, imma xarabank taraha. Komplu biex qal li huwa ma ndunax bil-*coach* qabel ma dar il-kantuniera u sabu ma’ wiccu.

Ikkunsidrat:

Jibda biex jinghad illi billi wara l-incident saru xi sinjali fl-inkrocju fejn gara l-incident ma jfissirx illi b’daqshekk il-posizzjoni legali tal-partijiet tigi affettwata (ara kawza fl-ismijiet *Notary Dr Michelle Dingli et vs Frank Zammit* deciza fl-Appell fit-13 ta’ Marzu, 2001). Ghalhekk dan l-incident irid jigi kunsidrat fl-isfond tac-cirkostanzi u konfigurazzjoni tat-triq kif kienet tezisti dakinhar ta’ l-incident.

Irrizulta mill-provi illi l-konvenut kien qieghed *wrong side*. Dana jirrizulta kemm mill-isketch, kif ukoll mill-partijiet speċjalment minn PS 782 Joseph Schembri fejn a fol 44 ighid li *l-coach ma kienx fuq sajdu tat-triq imma kien mal-*

parking base. Marco Deguara wkoll jikkonferma illi l-*coach* kien qiegħed *wrong side*. Il-konvenut iġħid li huwa kien qiegħed f'dik il-posizzjoni peress li ried jagħmel *u-turn* biex imur lejn il-Pieta'.

Il-fatt li l-konvenut kien qiegħed *wrong side* ma jfissirx li għandu awtomatikament jerfa' r-responsabbilta' kollha għall-incident tat-traffiku (ara kawzi fl-ismijiet *Fogg Limited vs Paul Zahra* Appell deciza fit-28 ta' Gunju, 2002 u *Fogg Limited vs Jesmond Vella* Appell deciza fid-19 ta' Novembru, 2001) u l-Qorti trid tezamina l-komportament tas-sewwieqa fl-isfond tas-sitwazzjoni li nstabu fihom. Għalhekk il-Qorti ssib li għandha x'ticcensura fuq iz-zewg sewwieqa. Il-konvenut għax kien qiegħed *wrong side* u Marco Deguara għaliex ma zammx "*a proper look out*." Veru illi huwa kien f'posizzjoni korretta tat-triq u ha l-mizuri kollha sabiex huwa jkun jista' jkompli t-triq tiegħu, pero' l-Qorti diffiċli tifhem kif ma setgħax ma jindunax bil-prezenza tal-*coach* daqshekk vicin tiegħu. Il-fatt illi kellu hajt fuq in-naha tax-xellug ma kienx ta' ostakolu għal visjoni tiegħu. Hu stess jammetti illi karozza diffiċli biex taraha, pero' xarabank taraha zgur u l-kobor tal-*coach* li kien qed isuq il-konvenut, jagħmilha aktar visibbli għal Marco Deguara mill-posizzjoni fejn kien.

Għalhekk il-Qorti ma tistax taccetta l-iskuza ta' Marco Deguara meta jgħid illi hekk kif dar il-kantuniera sab il-*coach* ma' wiccu. Kienu kien qed izomm "*a proper look out*" seta' ha l-mizuri kollha biex jevita l-incident għax il-*coach* kien ben visibbli għalih. Għalhekk il-Qorti jidhrilha illi dawn iz-zewg fatturi u cioe' n-naha hazina tat-triq da parti tal-konvenut u n-nuqqas ta' "*proper look out*" da parti ta' Marco Deguara wasslu biex ikkontribwew għal dan l-incident u jidhrilha illi r-responsabbilta' għandha tigi ripartita kwantu għal nofs kull sewwieq. Għal dak li huwa l-quantum tad-danni, ma jidhirx illi dana huwa kontestat u b'nota pprezentata fit-12 ta' Gunju, 2003 l-atturi pprezentaw id-dokumenti kollha biex jiggustifikaw it-talba tagħhom kif kontenuta fl-avviz.

Għal dawn il-motivi,

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba ta' l-atturi u tikkundanna lill-konvenut li jhallashom is-somma ta' elf u hamsa u sittin lira u tnejn u hamsin centezmu (Lm1065.52) rapprezentanti hlas ta' danni minnu kkagunati f'incident awtomobilistiku li sehh fl-20 ta' Dicembru, 2001, f'Horns Ditch, il-Furjana bejn il-vettura GVH 133 misjuqa mill-konvenut u l-vettura numru JAI 442 misjuqa minn Marco Deguara u proprjeta' tieghu, liema ncident gara minhabba negligenza, u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku da parti taz-zewg sewwieqa.

Bl-ispejjez li ghandhom jithallsu kwantu ghal nofs kull parti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----